

slovo

4/2022
Jeseň

ČASOPIS CIRKEVNÉHO ZBORU ECAV RANKOVCE

*Biblické záhrady, Muszyna, 10.9.2022,
"Prechod cez rozdelené more"*

Povedz mi, čo ješ

■ Lenka Janotková

V jeden deň sa z Jeruzalema vybrali významní náboženski vodcovia za Ježišom. Ich zámerom bola kritika toho, že Ježišovi učeníci nedodržiajú predpisy pred jedením, ktoré mali svoju tradíciu. Pán Ježiš odpovedá rovnakou mierkou a pýta sa, prečo kvôli iným tradovaným predpisom nedodržiavajú oni niektoré Božie prikázania. Ukazuje, že zďaleka nejde len o dodržanie vonkajších pravidiel, lebo to, čo sa odohráva vo vnútri človeka, je preňho rovnako viditeľné a dôležité. Pán Ježiš pokračuje ďalej a pýta sa: Myslite si, že najdôležitejšie je všímať si to, čo do človeka vchádza? Že to by ho mohlo pošpiniť? Ublížiť mu? Nie! V tvom vnútri je niečo oveľa dôležitejšie! Nie to, čo vchádza, ale čo vychádza z tvojho vnútra, pošpiňuje teba, druhých a spôsobuje zlé. Čo je to tajné miesto, ktoré máme tendenciu prehliadať? Pán Ježiš ho pomenúva veľmi jasne: tvoje srdce je rozhodujúce. Centrum tvojich myšlienok, plánov, snov, rozhodnutí. Tam potrebujeme byť sýtení dobrým, čistým, milosrdným. Lebo inak má práve toto vnútro tendenciu kritizovať, vyčítať, ohovárať, posudzovať, neuspokojovať sa, klamať, rozdeľovať. A to nás ovplyvňuje a má oveľa väčší dopad na nás aj na ľudí naokolo.

Samozrejme, že starať sa o telo je dôležité. Aj tu platí: čo sejeme, to budeme žať. Ako mama štyroch detí sa snažím dávať na náš

stôl dobré veci a učím deti, že keď si budem kupovať niečo, čo môjmu telu neurobí dobre, nemôžem sa diviť, keď sa to mojím časom prejaví. Určite je dobré byť svedectvom aj v tom, čo jem a koľko toho jem. Mój syn mal obdobie, keď si povedal, že ovocie a zelenina mu nechutí, a po mesiacoch sa objavili prvé zdravotné problémy, takže rýchle pochopil, že svoje rozhodnutie musí zmeniť. A mať pri jedle mieru je tiež veľmi dobrá vec. Keď som bola ešte ako študentka v misijnej organizácii v Nemecku, každú stredu sa varilo skromnejšie a ušetrené peniaze šli hneď na misiu. Alebo možno odopretie si jednej plánovanej návštevy pizzérie a darovanie ušetrených peňazí tomu, kto ich potrebuje, môže byť spôsobom, ako konkrétnemu človeku v praxi ukážeme Božiu lásku.

Ale pri tom všetkom je dôležité, že vonkajšok nie je najrozhodujúcejší a rovnaký princíp sýtenia platí aj pre naše vnútro. Aj naša duša a náš duch potrebujú byť sýtení. A podľa toho, čím sa sýtia, to z nich bude vychádzať.

Vezmime si takého Mojžiša. Jeho vnútro horelo za spravodlivosť, sýtil sa myšlienkami, že vo svojej sile toho dokáže veľa, bol si istý, že vie rozlišovať, čo je dobré a čo zlé. A keď sa dostal do situácie, kedy táto jeho sila a rozlišovanie mali byť prejavené, nechtiac zabil Egyptana a všetko sa akoby skončilo. Duša bola zronená, stáva sa z neho utečenec. A z bojovníka sa stáva pastier v Midjáne. No čas pri békajúcich ovečkách pretváral, budoval, sceloval toto

jeho vnútro. A dobrou správou je, že po našich zlyhaniach síce sme nejaký čas pri békajúcich ovečkách, ale nie je to stav, ktorý bude už navždy. Je dobré vedieť využívať aj čas prehry na to, aby sa naše vnútro učilo niečomu, čo sa nejakou vo chvíľach našej plnej sily učiť nevieme. Pokorné srdce je niečo veľmi vzácne. A tak Pán Boh v správnom čase prichádza v horiacom kre a Mojžiš odbočuje zo svojej cesty, aby to videl. A počuje slová: choď do Egypta. Musela to byť silná káva. Vrátiť sa tam, kde si to pokazil, kde si zlyhal, kde sa to neskončilo dobre, nechceš. Ale Pán Boh práve tam sýti a posilňuje tvojho ducha. Keď sa odvážiš ísť do vecí, na ktoré sa necítiš, práve tam sa najviac spoliehaš na Boha, ktorý ti chce ukázať svoju veľkosť.

Naše zlyhania nemajú byť posledným slovom v našom živote. Pán Boh má s nami naďalej svoj plán. Pán Boh vidí Mojžišov boj v jeho vnútri rovnako ako videl jeho otvorený boj v Egypte. A chce byť tým, ktorý sýti. A tak na jeho vyhováranie reaguje jednou jedinou vetou, ktorá nasýti vnútro: Ja budem s tebou, Mojžiš. Nič viac v tej chvíli nie je dôležité. Toto prijme Mojžišove vnútro a vyhráva viera a poslušnosť tomuto Bohu.

Nasleduje veľa zázrakov na ceste púšťou, kde sa Pán Boh chce dokazovať. No nasleduje aj veľa nespokojnosti, reptania zo strany Izraelcov. A aj to má veľký vplyv. Po 40 rokoch sa ocitajú znova na začiatku: v Kádeši. Tu neverili vyzvedačom, keď prišli z obhľad-

ky krajiny. Tu sa rozhodli ísť do boja, ktorý im Pán Boh neurčil a prehrali. Teraz sú znova tu, znova bez vody. A má sa ukázať, čím sa sýtili celý čas ich vnútra, čo z nich vyjde. A ľud zase repce.

No Boh je Bohom aj v tejto chvíli a má plán: Mojžiš, prihovor sa ku skale. Takúto úlohu Mojžiš ešte nedostal. Doteraz mal stále buchnúť palicou a voda šla. A tak je jeho vnútro už otrávené zo všetkých tých rečí, je toho plné jeho srdce, a tak Mojžiš berie tradične do rúk palicu a pýta sa: Vzbúrenci, chcete vodu? Záleží len na tom vonkajšku? Dám vám vodu! A ako tradične buchne. A ako tradične voda tečie... Ale Boh vidí, čo sa stalo. Vidí rovnako jasne vnútro človeka, ako vidí vonkajšok človeka. A tak vie, že Mojžiš nepočúvol. Vidí, že len zotrvačne išiel vo svojej zabehnutej cestičke a svoje vnútro nechal nasýtiť tým, čo človek poškrvňuje. A presne to z jeho vnútra aj vyšlo. Výsledkom je, že sa ani on, tak ako všetci reptajúci, sťažujúci, nevďační z ľudu, do zasľúbenej krajiny nedostáva. To, že sme začali dobre, nemusí znamenať, že dobre skončíme. A tak sa sýtme. Využime aj čas dovoleníek, aby si oddýchlo naše telo, naša duša, náš duch. A načerpajme z neutíčajúceho Prameňa, ktorý čistí, naplnia a osviežuje. Lebo čoho bude plné naše vnútro, to budú hovoriť naše ústa. Nech sme požehnaním pre seba aj svoje okolie. ■

*autorka je námestná farárka,
CZ Žilina*

Verš mesiaca október

■ Mária Hrehorová

***A spievali pieseň Božieho služobníka
Mojžiša a pieseň Baránka: „Veľké a obdivuhodné
sú Tvoje skutky, Pán, Boh, Všemohúci.
Spravodlivé a pravdivé sú Tvoje cesty, Kráľ národov.“
Zjavenie Jána 15,3***

Apokalypsa (alebo v preklade z gréčtiny - Zjavenie) je jedinou prorockou knihou Nového zákona. Predpovedá budúce osudy ľudstva, koniec sveta a začiatok večného života, a preto sa, prirodzene, nachádza na konci Bible. Môžeme ju nazvať aj knihou súdu, spásy, no najmä nádeje.

Na povzbudenie veriacich, ktorí zostali verní Kristovi, apoštol Ján pozdvihuje svoj pohľad na nebeský svet a ukazuje veľký zástup spravodlivých ľudí, ktorí, podobne ako Izraeliti, ktorí boli spasení od faraóna pod Mojžišom, spievajú pieseň víťazstva v 15. kapitole, v 3. verši.

Ľudia, ktorí odmietli diabla, dokázali vo Svätom Duchu nepodľahnúť vplyvu bezbožne žijúcich nábožných i bezbožných svetákov, tí zvíťazili nad šelmou.

Víťazstvo nad obrazom šelmy znamená, že človek vo svojom srdci neuveril diabolskému, pokrivenému učeniu.

Víťazstvo nad znamením šelmy znamená, že človek nezačal jednať krivo vo svojej mysli.

Pánovi milí nezneužívajú pre seba duchovné dary. Ich myseľ je priama, neskrývajú sa za kulisy svojej inteligencie.

Víťazstvo nad počtom mena šelmy znamená, že človek nezačal vykonávať skutky zla.

Víťazstvo nad:

1. šelmou - odmietnuť diabla,
2. obrazom šelmy - neuveriť falošnému učeniu,
3. znamením šelmy - nepremýšľať pokrytecky,
4. počtom jej mena - nevykonávať skutky zla.

Písmo tu upozorňuje na diabolskú vieru, zmýšľanie a jednanie.

Božie deti zaspievajú Mojžišovu, novú pieseň, lebo ich Boh vyviedol zo zajatia moci hriechu a cez púšť križa ich priviedol do zaslúbenej zeme, neporušenej zákonitosťou temnosti.

Nech je všemocnému Bohu Stvoriteľovi sláva na veky vekov, lebo nezabúda na svoj ľud! ■

Svedectvá z letných táborov

Detský tábor sme tento rok mali v Krásnohorskej Dlhej Lúke, neďaleko Rožňavy. Nebolo nás tak veľa ako po minulé roky. Tento rok sme totiž rozdelili detský a dorastový tábor a dorastenci išli namiesto toho s mládežou do Liptovského Trnovca.

Už od pondelka sme mali pekné počasie a to až do piatku, akurát, myslím že, na stredy, kedy sme bežali z ihriska na ubytovňu, keďže sa spustil jemný dážď. Síce sme boli v strede dediny, ale to nás nijako neovplyvňovalo a mohli sme si naplno užívať celý program tábora a verím, že aj si ho užili aj deti. Mali sme aj nočnú hru, ktorá sa deťom veľmi páčila. Konečne sa nám celkom vydarila, aj keď sa mi nechcelo veriť, že sme nezobudili celú dedinu.

Zašli sme aj do Rožňavy do baníckeho múzea, kde nás rozdelili na dve skupinky, keďže nás bolo veľa. Povožili sme sa aj na

banskom vláčiku, a keď videli, že som sa do neho nejako zázračne natlačil aj ja a Alex, tak sa hneď všetky deti chceli s nami fotiť. Po múzeu sme sa zašli okúpať na mestské kúpalisko. Zo začiatku sa niektoré deti báli, ale ku koncu bol problém dostať ich z vody. Ja som dostal navyše krč do lýtky a potom ešte navyše asi 1 kilometer kráčať pešo na autobus, no nebolo mi všetko jedno.

Aby som nezabudol, na nočnú hru nám prišli pomôcť aj mládežníci, a to: Karin Hlavatá, Tomáš Petro, Peťo Hlavatý a Alex Török. Tak sa im u nás zapáčilo, že Karin a Alex ostali až do konca. Ja s mamkou sme museli odísť už vo štvrtok večer po hlavnom programe, keďže sme odchádzali na dovolenku. Samozrejme, ostatní vedúci úplne v poriadku zvládli ukončiť celý tábor.

Mne sa veľmi páčilo a už teraz sa teším na budúcoročný detský tábor.

■ Tomáš Beňo

Pred rokom sme mali ešte dva tábory – mládežnícky a dorastový. Tento rok sme prvýkrát vyskúšali tieto dva spojiť a predstaviť konfirmantom mládež už na začiatku ich konfirmačnej prípravy.

Síce sme sa toho najprv veľmi báli, nakoniec bol tábor viac než požehnaný: viac sme sa navzájom spoznali, učili sme sa prispôbovať sa jedni druhým, spievali sme piesne a učili sa hrať na gitarách, kúpali sme sa v Liptovskej Mare, ale najmä sme viac

spoznávali Bibliu a skrze ňu Boha.

Tento rok sme sa vydali do Liptovského Trnovca, kde sme venovali viacerým kráľom Biblie (Saulovi, Dávidovi a Šalamúnovi) a rozoberali ich vlastnosti, ich život a ponaučenia z ich životov pre nás. Avšak Kráľom kráľov ostáva Ježiš, ktorý má moc a vládu nad nami všetkými. Jemu sláva a česť na veky vekov!

■ Gabriela Beňová

Žatvy je mnoho... PRESBYTER

■ Jaroslav Hrehor

Je to len cudzie slovo, alebo sú za tým konkrétni ľudia s konkrétnymi činmi a zodpovednosťou v skutočnom živote?

Podme sa na to pozrieť cez Rukoväť presbytera vydanú pre Výbor misie ECAV v roku 2020 a všetkých „funkcionárov“ našej cirkvi, najmä presbyterov.

Nie všade sú rovnaké podmienky pre činnosť presbytera a ostatných funkcií, no vždy je to o ochote, silnej viere a odhodlaní robiť „niečo naviac“ aj s pomocou ostatných členov cirkvi, lebo sami by nedokázali absolútne nič.

„Jedni druhých bremená znášajte, a tak naplníte zákon Kristov!“

G 6,2

Pre prácu presbytera je potrebné aj nevyhnutné:

- duchovný rast a napredovanie;
- sledovanie diania v zbere a cirkvi cez uznesenia a závery orgánov;
- zbavovanie sa zlých a negatívnych emócií a šírenie pokoja.

„Tak aj vy podobne vynaložte všetko úsilie a pridávajte k viere cnosť, k cnosti poznávanie, k poznávaniu zdržanlivosť,... k trpezlivosti pobožnosť, k pobožnosti milovanie bratstva a k milovaniu bratstva lásku!“ 2 Pt 1,5-7

Historicky aj v súčasnosti boli presbyterom zverované úlohy súvisiace s liturgiou, cirkevnou

disciplínou a diakoniou cirkevného zboru. Synodálno-presbyteriálny cirkevný systém sa stal organizačnou inšpiráciou pre protestantské cirkvi a má pôvod vo Švajčiarsku. Duchovní pastieri, učitelia, diakoni a starší, teda presbyteri, sa tak stávajú základným stavebným prvkom cirkevného-zborovej štruktúry.

Základom je tvorba a ochrana jednoty spoločenstva, čo najmä pre dnešnú náročnú dobu veľmi chýba a vidíme to aj v našej cirkvi, najmä na celocirkevnej úrovni, ale aj v niektorých zboroch.

Presbyter má byť človekom:
- Božieho slova - čítanie, počúvanie, štúdium Písma a literatúry by mali byť súčasťou jeho života;
- Modlitby - každý z nás má svoje limity a nedostatky, Boh však nepožýva k sebe dokonalých, ale hovorí: „Podďte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení,“ /Mt 11,28/ sľubuje odpôčinutie a novú silu;

- Služieb Božích - teda má sa na nich aktívne a pravidelne zúčastňovať.

Jednou zo základných vlastností veriaceho človeka, a teda aj presbytera, je pokora a odpustenie, ako aj v modlitbe Pánovej prosíme: „Odpusť nám naše viny, ako aj my odpúšťame vinníkom svojim!“

Práca presbytera je službou Pánu Bohu medzi ľuďmi, tak im prajeme mnoho síl a výdrže pri práci na Božej vinici. Aj keď sa javí, že práce je veľa a pracovníkov málo v rôznych oblastiach cirkevného života, dielo sa môže dať iba ochotou a zanietením.■

Čakanovský gróf

■ Magdaléna r. Dolná

Prečo sa v Čakanovciach pred kostolom občas možno stretnúť s autobusom turistov z Maďarska? Prilákala ich nezvyčajnosť tejto ani nie tak starej budovy? Áno aj nie. Kostol posvätený v roku 1958 ich samotný, ako určite tipujete, veľmi nezaujíma. Avšak hneď pri vchode je tabuľa, ktorá ozdobená maďarskou trikolórou má pre nás odpoveď.

Čítame na nej:

„Tu, 18. dňa mesiaca júla 1802, pokrstili čakanovského rodáka Arisztida Dessewffyho, hrdinského generála revolučných bojov 1848-1849, jedného z mučeníkov maďarského národa. Zo spoločných príspevkov darované roku 1904.“

Náš slávny spoluobčan, Arisztid Dessewffy, alebo dnešnou maďarčinou Dezsőfy, pochádzal z veľmi starej a významnej šľachtickej rodiny, ktorá mala korene v dnešnom Chorvátsku v okolí Požegy, v povodí Sávy (najbližšie veľké mesto je Osijek), a ktorej počiatky siahajú už do 13. storočia. Mnohí Dessewffyovci boli udatní bojovníci a majetky získavali odmenou za vyhraté bitky. Potomkovia tohto slávneho rodu sa dostali do Horného Uhorska, teda na územie Slovenska, v 16. storočí.

Arisztid patrilo do marhaňskej

luteránskej vety rodu (tak ju nazývajú historici). Vetvu vytvoril Andrej Dessewffy, syn Františka V. Dessewfyho a Anny Butkay, v 18. storočí. Stal sa evanjelikom a potom ho nasledovali aj všetci potomkovia.

Rodičia Arisztida, teda páni z čakanovského kaštieľa, sa volali Gašpar Tomáš a Júlia Kubinyi. Ich manželstvo je historikom označované za šťastné. Popri čakanovskom panstve sa staral otec Arisztida, Gašpar Tomáš, aj o marhaňský majetok. Náš slávny Čakanovčan „narodil sa ako druhé dieťa svojich rodičov, 6. júla 1802 v Čakanovciach. Dostalo sa mu mimoriadnej výchovy. Školu skončil v Košiciach a v Prešove. Na základe svojich daností vybral si vojenský život. Keď dosiahol hodnosť kapitána, opustil vojsko a vrátil sa domov. Oženil sa s Antóniou Ujházy, ktorá však ako 23-ročná zomrela v Benátkach. Pochovali ju na cintoríne jedného ostrova blízko Benátok, ale pre nedostatok miesta, neskôr hrob zlikvidovali. Po vypuknutí nepokojov 15. marca 1848 sa vrátil k armáde.“ /zdroj: Wikipédia/

Revolučné roky 1848 a 1849 boli pre Arisztida časom závrätneho profesijného postupu v armáde, zábleskom nádeje na nový manželský život, ale žiaľ nakoniec aj osobnou tragédiou. Zo strážmajstra sa postupne stal generál. Zdroj uvádza: „V apríli

ho povýšili na veliteľa 1. jazdec-
kého pluku, a v júni ho vyme-
novali za generála. Vo víre
revolučných dianí sa oženil v júli
1849 v Budapešti s Emmou
Szinnyi Merse. Po sobáši sa hneď
vrátil na bojisko, ale udalosti spô-
sobili, že sa už domov nevrátil.“

Keď uhorská armáda utrpela
porážku pri Világoši, Arisztid
chcel uniknúť so zvyškom svojho
vojska do Turecka. Nakoniec bol
však, žiaľ, zajatý v Arade a popravený
s ostatnými 13 veliteľmi. Šiesti,
medzi nimi Arisztid, boli
vzhľadom na šľachtický pôvod
zastrelení – ušetrení potupnej
smrti obesením. Ich telá boli
zasypané v spoločnom hrobe.

Posledné slová grófa Arisztida
boli: „Tí, ktorí včera povstali ako
hrdinovia, sú dnes martýri – tak
poručila služba mojej vlasti.“
Z prameňov sa dozvedáme: „Len
na jar 1850 sa podarilo manželke
Aristida a jeho otcovi získať
pozostatky generála. Tajne, pod-
platením vojakov vybrali telo
z hrobu a uložili ho do železnej
truhly, aby ho mohli preniesť do
rodinnej hrobky. Nakoľko Aristid
bol vysokého vraztu, nezmestil
sa do truhly a preto boli nútení
odrezať mu nohy. Takto tajne,
väčšinou v noci, na voze dopravili
truhlu na miesto stálego odpočin-
ku do rodinnej hrobky v Marháni.
Na pamätnej tabuli hrobky
v Marhani je vyrytý tento nápis:

**„Smrti sa nebojím,
v tisícorakých podobách
sa okolo mňa v boji vznášala.“**

Gróf, generál Arisztid Des-
sewffy je právom tá osobnosť,
ktorá každoročne priláka do
Čakanoviec autobus turistov
z Maďarska. Budí vo mne hrdosť
na smelého, dynamického a od-
vážneho mladého muža, ktorý
uzrel svetlo sveta na čakanovskej
hore a odišiel z tohto sveta
v 47. roku svojho života.

Teším sa pamätnej tabuli
v našom kostole. Moje sympatie
ku generálovi Arisztidovi sú čiastočne
aj osobného charakteru. Bol
totiž popravený na deň presne
100 rokov pred narodením môjho
otca. To sa nedá nepamätať. Keď
sme boli pred rokom s naším
cirkevným zborom na výlete
v Hanušovciach, ktorý patril
rodine Dessewffyovcov, pýtala
som sa na jeho portrét. Sprievodca
mi ho vyniesol z depozitára
v bielych rukavičkách. Vôbec ma
neprekvapilo, s akou vznešenosťou
na mňa z neho pozeral. Podobal
sa na svoju matku, ktorej portrét
v kaštieli visí. Ešte viac ma
potešil náš, už spomínaný, fundovaný
a nadšený sprievodca, ktorý
povedal, že potomkov Dessewffyovcov
je na svete veľa, žijú na
všetkých kontinentoch a je medzi
nimi nesmierne veľa vysoko-
postavených ľudí.

Dôvod na lokalpatriotizmus?
Pre mňa určite áno. ■

Spracované z dostupných zdrojov

Tóla a Jaír

■ Zuzana Vaľovská

Nikto z nás nežije vo vzducho-prázdne, a ak chceme hovoriť o nejakom človeku, potrebujeme hovoriť aj o svete, v ktorom žil. A povedzme si na rovinu, to bol riadny bordel! (áno, slovenčina v súvislosti s týmto slovom ponúka aj iné asociácie ako len neporiadok. v tomto prípade viac ako vhodné.) Gideon, sudca, ktorý bol predtým, síce odmietol byť kráľom, ale kráľovské spôsoby si nechal. Mal napríklad hárem, aby sa chlapec po ťažkých bojoch mohol tešiť zo života... veď prečo by Pán Boh nemohol prehliaďnúť pár vecí u svojho obľúbeného hrdinu? Hárem znamená veľa žien, veľa detí a veľa problémov. Sedemdesiat synov znie ako požehnanie, ale čo ak sa objaví jeden, ktorý sa cíti ako niečo viac, v porovnaní s ostatnými? Napríklad by sa volal Abímelech a jeho matka by bola Kanaánka. Teda - iní bohovia, iné hodnoty, iné všetko. Maličkosť?

Izraelci mali sudcov, lebo verili, že ich kráľom je Boh. Okolité národy to však videli inak. A tu nejde len o pomenovanie funkcie, ale o úctu, ktorá sa s tou funkciou viaže. O zbožstvosť. A tak si vezmite, že máte otca, ktorý síce hovorí, že nechce byť kráľom, ale nespráva sa tak, a matku z národa, kde sú králi a božská úcta k nim bežná vec.

Čo sa presne s Abímelechom udialo? Nazvime to pokus o zriadenie kráľovstva. Alebo, ako to pomenoval jeden múdry chlapík, tyranské a manické trojročné vlád-

nutie. Pocukrované mŕtvolami, vrátane takmer všetkých Abímelechových bratov.

Po Abímelechovi prišiel Tóla. Po mužovi, ktorý si chcel bez ohľadu na Boha vziať postavenie a moc, prišiel muž, ktorému postavenie a moc dal Boh. Ale nie preto, aby sa pozornosť sústredila na neho, ale aby sa upriamila späť na Boha.

S Tólom, to je ako s upratovaním. Zvyčajne nie príliš obľúbená činnosť, ale bez toho by sme sa prehrabávali vo veciach a topili v špine. Dávať do poriadku hlavy národa, ktorý niekde v hĺbke stále túži po viditeľnom kráľovi, lebo mu nestačí neviditeľný Boh, toto mu nezavídím. Lebo nešlo len o to, ako to vyzeralo na povrchu, ale v hĺbke.

A toto nie je len nejaká čudná teoretická debata o kráľovi, ktorej my teraz už nerozumieme! Toto je námet na uvažovanie o tom, kto je pre nás Boh - pre mňa osobne - a na to, aby to uvažovanie na niečo bolo, na to musí prísť do fázy, keď to bude neprijemné. Keď by sme to najradšej nechali tak, a venovali sa iným veciam. (ak to v teto chvíli nevzdáte, máte šancu naozaj niečo uvidieť.)

A už keď som pri tom príklade s upratovaním, pratať treba - a nielen na povrchu, ale dôkladne. Existuje skupina ľudí, ktorí majú navonok dokonalý poriadok. Vankúše sa narovnávajú, prach sa utiera častejšie, ako sa stihne usadiť, a všetko vyzera veľmi bezchybne. Ale keď otvoríte ich skrine, nájdete tam veci nahádzané na kopy, skrine plné starých nenosených šiat, vianočných ozdôb pätnásť rokov dozadu, šuflíky plné zmätku a papiere, ktoré

pravidelne niekto chaoticky prehadzuje v zúfalej snahe niečo nájsť. A veľmi vás to prekvapí - vzhľadom na to, aký dokonalý poriadok panuje navonok. Hovorím z vlastnej skúsenosti, lebo neviem, či sa z toho dá urobiť pravidlo - ale zistila som, že na takýchto ľudí si ja osobne potrebujem dávať poriadne pozor.

Nie, Tólovi nezávidím. Možno by pre neho bolo jednoduchšie vyraziť do boja, ako toto. Alebo... figu možno. Asi väčšina ľudí by radšej. Ako dvadsaťtri rokov sudcovskej roboty, brala boj.

O Tólovi viac nevieme ako vieme. Jeho meno mohlo znamenať aj červ (? v prípade, že je to pravda - zaujímalo by ma, čo sa dialo v hlavách jeho rodičom, keď ho pomenovali) alebo je to odkaz na šarlátovú farbu, ale takisto to súvisí s tým červom. Miesto, kde bol pochovaný, nevieme identifikovať a zo všetkých biblických sudcov je o ňom napísaného najmenej.

No a keď som narazila na krátku prácu o Tólovi od jedného chlapíka menom Nathan Moskowitz, tak som bola tak nadšená, že by som ho najradšej vybozkávala, keby bol v dosahu (samozrejme, dedukujúc z jeho ortodoxne znejúceho mena, to by nemuselo byť prijaté s rovnako veľkým našením :). Akokoľvek, ak ste zvedaví, nájdite si to, ja to popíšem stručne.

Článok je založený na tom, že Tóla je nazvaný Jissachárovec (to je meno jedného z Jákobových synov a meno jeho kmeňa) a všetky tie nejasné zmienky práve z tohto uhla pohľadu dávajú súvislosť. Meno Tólu a jeho otca sú rovnaké, ako

mená dvoch prvých Jissachárových synov, meno mesta, kde sídlil, je podobné menu Jissachárovho štvrtého syna. A podľa názoru autora tejto práce sú to všetko asociácie, ktoré majú ukázať prepojenie medzi Tólom a Jissachárom. Keď Jákob požehnával svojich synov (po ktorých nesú názov aj kmene Izraela), z požehnaní pre Jissachára vyslovene vonia pocit domáceho kludu, pokoja. Ďalšia myšlienka v požehnaní je Jissachárova ochota vziať na svoje plecía ťažkú prácu.

V Mojžišovom požehnaní / proctve znova počuť slová o domacom blahu, o radosti, a tiež - miesto, kde sa hovorí o stanoch, vykladajú znalci Biblie ako stany, pod ktorými sa študovalo Božie slovo. Jissachár je v tomto požehnaní spojený so Zebulónom, ako pripomenutie niečoho dôležitého a nie tak samozrejmeho - ich dobrých bratských vzťahov.

Keď bol Tóla pomenovaný ako Jissachárovec, všetko to spomínané tam vidno - pracoval veľmi ťažko pre dobro svojho ľudu namiesto toho, aby chcel službu pre seba. A ako sudca zabezpečoval krajine pokoj a klud. Kontrast s tým egocentrickým cvokom a bratovrahom Abímelechom je nesmierny.

Druhému zo sudcov, Jairovi, Biblia venuje tri riadky; teda o jeden viac, ako Tólovi. Ale nakoniec som skončila tak, že o Jairovi som našla ešte menej, no mnohé z toho, čo som povedala pri Tólovi, platí aj pri ňom. Stačí si len uvedomiť, že zvyčajne tá schéma v tých časoch pre Izrael bola: odídeme od Boha lebo robíme sprostosti - sprostosti nás doženú a my padneme na hubu

po tom, ako sme sa potkli o vlastné nohy - spomenieme si na Boha a voláme k Nemu - Boh nám pošle sudcu. A v časoch, keď bol sudcom Tóla, ani Jaír, žiadne vlastné sprostosti (myslím nepriateľov) Izraelcov nedohnali.

O vojne sa hovorí viac, ale s mierom a pokojom je to ťažšie, nič z toho neprichádza len tak. Tóla mal síce prácu, keďže prišiel po Abímelechovi, ale Jaír ten poriadok udržiaval. Jednoduché? Ale kdeže! My ľudia máme v povahe vyhľadávať komplikácie, a keď život ide príliš jednoducho, skomplikovať si ho vieme aj sami. Niekedy nás zradia sebaďestrukčné schémy vo vlastnej hlave. Alebo ako hovorí jedno príslovie, bolo koze dobre, išla na ľad tancovať.

Jaír pochádzal z kmeňa Menaše a bol sudcom celých dvadsaťdva rokov. Jaír mal vraj tridsať synov, ktorí jazdili na tridsiatich osloch do

tridsiatich miest. Doslova? Môžem niečo popísať o statuse ľudí, ktorí nemuseli chodiť pešo a mohli si dovoliť dopravný prostriedok (osla - o ňom ako vôbec jedinom Ježiš povedal - potrebujem ho), alebo pripustím, že to je nejaká vtipná / záhadná / nejasná hebrejská slovná hračka. Nevieť.

Ale viem, že meno Jaír znamená byť svetlom, dávať svetlo alebo jednoducho žiariť - myslené doslova aj obrazne. Niečo u toho máme aj my v našom jazyku - hovoríme o múdrosti spojenej so svetlom, o svetle poznania, alebo občas povieme veľmi jednoducho a jasne: osvietilo ma. Pre sudcu, ktorý má vnášať to jasné, múdre Božie do ľudskej nejasnosti a tmy, to je veľmi pekné meno. Jaír znamená on ožiari, osvetlí, alebo on rozšíri svetlo.

blog www.nezabudnitecitat.sk

Máj až október 2022 medzi nami: 6 dlhých mesiacov

■ Vaši farárovci

Drahí priatelia, toto číslo Slova prichádza s veľkým omeškaním. Všetko bolo tak náročné, že mnoho uviazlo a muselo byť trochu odložené. Celkom iste veľa pohltila epidémia a opatrenia okolo nej, potom pomoc odídencom z Ukrajiny (o tom by sa dalo samostatne veľa napísať ako svedectvo, budeme sa ho snažiť obsiahnuť vo výročnej správe za tento rok), ale aj zdravotné problémy. Veľmi sa ospravedlňujeme a tešíme sa, že sa podarilo pripraviť toto číslo. Veríme, že do konca roka sa

k vám dostane ešte jedno.

Sledujeme v celej spoločnosti, aj v cirkvi, že „po covid“ je nás na rôznych stretnutiach citelne menej, niektoré aktivity (spevokol, biblické hodiny) sa zatiaľ ešte nepodarilo obnoviť, naučili sme sa však viacej pracovať cez online priestor, kde sa podarilo spojiť zase s inými ľuďmi (aj online biblické hodiny, aj stretnutia žien či iné). Veľmi nás mrzí a bolí, že misia medzi Rómami viac menej ostala dosiaľ v podstate iba modlitebným stretnutím záujemcov.

Ale besiedky (najmä Rankovce a Boliarov) sa stretávajú, dorast spojený s mládežou takisto, skupinka chlapcov aj dievčat, konfirmačná príprava, rodinky, v rómskej misii stretávanie dospelých a dievčenská, aj ženská skupinka, mentorský program. Prebieha aj výučba ev. náboženstva na školách v Bidovciach, Herľanoch a Bačkovíku.

Špeciálne stretnutia počas uplynulých mesiacov:

5.-7. máj – účasť farárovcov na konferencii o spolupráci rómskych organizácií v dujanskom regióne v Sibiu;

15.5 – zápis nových konfirmandov;
22.5. – koncert talentov v Rankovciach;

5.6. – zborový výstup na Rankovské skaly s opekačkou na fare;

6.6. – bohoslužby na svätodušný pondelok na dvore pred kostolom v Rankovciach;

13.-17.6. – biblicko-rekreačný týždeň Modlit. spoločenstva ECAV v Herľanoch;

24.-26.6. – víkend rodiniek v maďarskom Nyírbátore;

28.6. – výlet s mentorovanými deťmi na kúpalisku v Poprade;

30.6.-5.7. – denné tábory na fare pre rómske deti aj dorast v spolupráci s tímom mladých ľudí zo Sliezska;

3.7. – účasť niekoľkých cirkevníkov na dištriktuálnom dni v Kežmarku;

3.7. – pamiatka posvätenia zvoníc v Žirovciach a Mudrovciach;

5.-7.7. – u nás na fare – bicyklový tábor z cirk. zboru Obišovce;

10.7. – pamiatka posvätenia kostola v Čakanovciach;

11.-15.7. – pobytový detský tábor v Krásnohorskej Dlhej Lúke;

24.7. – pamiatka posvätenia kostola v Bačkovíku;

24.7. – účasť cirkevníkov na spomienkovom stretnutí pri 90. výročí návštevy nemeckého teológa Dietricha Boenhoffera v Nálepkove;

1.-6.8. – pobytový tábor mládeže a dorastu v Liptovskom Trnovci;

21.8. – 30. výročie posvätenia kostola v Boliarove, hosť: Peter Mihoč, biskup VD ECAV;

25.-27.8. – účasť farárovcov na misijných dňoch VD ECAV v Novolubovnianskych kúpeľoch;

29.8., 1. a 15. 9. – brigády pri príprave palivového dreva na faru;

4.9. – bohoslužby s požehnaním žiakov, študentov a pedagógov pri začiatku školského roka;

10.9. – zborový výlet do poľskej Muszyny;

14.-15.9. – seniorátne stretnutie žien v Herľanoch;

25.9. – pamiatka posvätenia kostola v Rankovciach;

2.10. – zlatá konfirmácia po 50 rokoch, Rankovce;

9.10. – seniorátne stretnutie detí v Obišovciach;

24.-27.10. – reformačný modlitebný týždeň;

30.10. – poďakovanie za úrody.

Uvedomujeme si, že sa do tohto čísla Slova nevmetí veľa fotografií, ale pozývame vás navštíviť našu zborovú internetovú stránku a tam sa v sekcii Galéria nachádza mnoho obrazového materiálu z našich stretnutí.

Ďakujeme za porozumenie a trpezlivosť. ■

Malé zázraky

■ Helena Peková

Milí priatelia, poviem vám, že písať o malých zázrakoch je iné, ako o nich hovoriť. Tak, ale najskôr, čo je to zázrak? Predstava, ktorú máme o zázraku, závisí na spôsobe, akým vidíme svet. Modernému človeku, ktorý usudzuje, že príroda je riadená určitým počtom zázrakov, spôsobuje otázka vzťahov medzi „prírodnými“ zákonmi a zázrakom veľké ťažkosti vedecského aj filozofického rázu.

Starý zákon tento druh otázok nepozná, pre neho predstava prírody neexistuje. Svet má samostatnú existenciu, nie je strojom, ktorý bol raz a navždy uvedený do chodu svojím vynálezcom – bol stvorený a zostáva stále závislý na Bohu. Vesmír existuje a trvá iba vďaka Božej vôli, Pán Boh zostáva jeho Pánom a neustále sa v ňom prejavuje. Príroda sa stáva súčasťou drámy vykúpenia, trpí s človekom a kvôli nemu. Stvoriteľ je neustále v styku so svojím stvorením.

To, že píšem tieto riadky, je „malý“ zázrak. Presne na deň, pred 35 rokmi, povedal lekár, ktorý ma mal operovať, mojej

mamke: „Operácia je vážna, nemá ani tretinu svojej krvi.“ Lekár lieči, Pán Boh uzdravuje. Vďaka Pánu Bohu, až na niekoľko malých „odrení“ som tu a smiem a chcem Ho chváliť a oslavovať Jeho meno. A.P. Čechov napísal: „Či zdravie nie je zázrak? A sám život? Čo je nepochopiteľné, to je zázrak.“ V našom evanjelickom spevníku v piesni 374 spievame:

Kolki smrti snom zaspali, čo na lôžko sa pobrali... A vôbec, každá chvíľa, každý deň, chlieb na stole, voda, posteľ... Aj napriek suchu, ktoré nás toho roku potrápilo, Pán Boh nám pože-

hnal hojnú úrodu. Nespomínam si, kedy som mala taký pekný orešec, tolko černíc, paradajok, také zemiaky a tak zakvitnutú záhradku.

A ešte dva citáty. H.Ch. Andersen povedal: „Celý svet je plný zázrakov, na ktoré sme si však zvykli tak, že ich nazývame všednými vecami.“ A.G. Bell: „Boh nás obdaroval mnohými zázrakmi a rozhodne by sme nemali prejsť

životom so zatvorenými očami.“ Prajem sebe aj vám, aby sme prechádzali životom s očami otvorenými a cítili Boží dotyk. Tak poznáme, že celý svet a náš život je plný zázrakov. ■

VOLNÝ ČAS

■ **Luboslav Beňo**

Boh tak veľmi miluje každého človeka, ale medzi Ním a nami je priepasť – priepasť hriechu. Cez ňu ako most sa čnie do výšky Ježišov kríž – nástroj Jeho obete, Božieho odpustenia našich hriechov. Nemá zmysel ostávať mimo tejto milostivej Božej lásky. Apoštol Pavel v jednom zo svojich listov tak dôrazne varuje ľudí pred ich zlým postavením. Slová jeho varovania (2K 5,20) nájdete v krížovke.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A															
B															
C															
D															
E															
F															
G															
H															
I															

Legenda: Vodorovne: A: Pavlov učeník; šerí (sa). B: Natiahol obuv na nohy; sviatosť s vodou; nezhubný nádor; štvrt mesiaca. C: Skratka našej republiky; púštne zviera; topánka, čes.; príslušník; zápor. D: Korisť; umelecky bezcenné dielo; grécka bohyňa manželstva; mužské meno. E: Tajnička. F: Spojka; príslušník germánskeho národa; nabitá častica; iránsky dôstojník. G: Knižná spojka; hlavné mesto Talianska, tal.; počítačový akčný hrdina; Rodinné spoločenstvá, skr.; podradňovacia spojka. H: Obyvateľ Indie; domáce ženské meno; pasienky na vrchoch; nuž. I: Slávna potopená loď; gruzínsky spisovateľ (Čingiz).

Zvisle: 1. Ukazovacie zámeno; kvapka; základná informačná jednotka. 2. Iniciálky speváčky Bartošovej; český politik; osobné zámeno. 3. Kríženec kobyly a osla; mólo, nem.; skratka knihy Deuteronomium. 4. Mužské meno; smrteľná choroba. 5. Technická kontrola; sova; znamenie. 6. Címer; Česká tlačová kancelária; spojka. 7. Úžitok; podpäťok, angl.; Apoštolská cirkev. 8. Starší, skr.; český vynálezca; citoslovce smiechu. 9. Chem. značka samária; papagáj; slovenská predpona s významom tri. 10. Žrd; pravdepodobne; ženský hlas. 11. Prístaviská; chemický prvok; štvorček. 12. Cudzopasná rastlina; značka tónu. 13. Vnútri, lat.; dolná končatina; úder. 14. Vonku; jogizmus; predložka. 15. Latinský pozdrav; zotri; abvolt.

Pomôcky: aga, eel, Lara, myóm, Pier.

CIRKEVNÝ ZBOR ECAV RANKOVCE
PROGRAM ZBOROVÝCH PODUJATÍ
VIANOCE 2022

Služby Božie	09:00 Bačkovík a Čakanovce 10:30 Boliarov a Rankovce
Večera Pánova	6. 11., 4. a 18.12.2022, 1.1.2023
Štedrý večer, Silvester ofera na detskú onkológiu v Košiciach	16:00 Bačkovík a Čakanovce 17:30 Boliarov a Rankovce
1. sviatok vianočný	Televízne Služby Božie 10:00 Boliarov Skrátené Vianočné Bohoslužby 8:00 Čakanovce a Rankovce
2. sviatok vianočný	09:00 Bačkovík a Čakanovce 10:30 Boliarov a Rankovce
Detská besiedka	PI 17:00 Boliarov NE 9:30 Rankovce
Konfirmačná príprava	Róm.: ŠT 18:00 Rankovce Slov.: SO 17:00 Rankovce
Dorasto-Mládež	SO 18:00 Rankovce
Rodinky	19:00 každá 2. sobota
Spevokol	ST 19:00 Rankovce
Online stretnutie sestier s Deborou	14.11., 5.12. o 19:30

Vydavateľ: Cirkevný zbor ECAV Rankovce **Redakčná rada:** Ľubo Beňo, Monika Beňová, Katarína Hašková, Mária Hrehorová, Janette Peková, Milan Vojtko **Grafika:** František Haško ml. **Ročník:** XXVI. **Číslo:** 4 **Adresa redakcie:** Ev. farský úrad, Rankovce 21, 044 45
Mobil: 0918 828 307 **E-mail:** casopis.slovo@gmail.com (redakcia), ecav@rankovce.sk (farský úrad) **Web:** ecav.rankovce.sk